

Stockholm 2024-03-20

Beskrivning av möjliga konsekvenser för svensk produktion och miljö av att miljöaspekter integrerats i nordiska näringsrekommendationer 2023, Dnr 2023/02663

Djurskyddet Sverige tackar för möjligheten att få inkomma med åsikter på rapporten.

I uppdraget som Livsmedelsverket fått av regeringen har det ingått att beskriva hur den svenska livsmedelsproduktionen kan påverkas liksom utsläpp av luftföroreningar och växthusgaser, biologisk mångfald och djurvälstånd. Djurskyddet Sverige finner det märkligt att djurvälståndsaspekter knappt har hanterats inom uppdraget, samt att man valt att avgränsa resonemangen till produktion av nöt och kyckling.

Utredningen konstaterar att en direkt följd av minskad konsumtion av rött kött kan leda till ökad konsumtion av kyckling och därmed även större välfärdsproblem. Men detta utvecklas inte alls vilket känns mycket bristfälligt. Man har inte heller dragit samma slutsats vad gäller den ökade konsumtionen av fisk- och skaldjur. Detta trots att djurskyddsreglerna för dessa djur är bristfälliga och forskningen visar att det finns stora brister i uppfödningssystem och hos viltfångade djur. Även miljöaspekter behöver beaktas om det sker ökad konsumtion av fisk och skaldjur då överfiske redan är ett reellt problem.

Vad gäller en ökning av kycklingkonsumtion på bekostnad av rött kött delar vi uppfattningen om att det innebär en försämring ur djurvälståndssynpunkt¹. Slaktkyckling är framavlad till att växa mycket snabbt med stora välfärdsproblem som effekt. Det är en hög dödlighet bland slaktkycklingar och en stor andel av kycklingarna uppvisar skador som vid rätt skötta anläggningar innebär att det behöver avlivas direkt. Även inom KRAV-märkt produktion finns stora välfärdsproblem även om de är något bättre. Transport till slakt är också ett problem för slaktkyckling. Väldigt få kycklingar får möjlighet att utföra sina naturliga beteenden då de hålls helt utan föräldradjur, i onaturligt stora grupper och inte får möjlighet att gå utomhus och plocka i jorden.

För fisk är de största problemen att det saknas föreskrifter för enskilda fiskarter och därmed ingen möjlighet att garantera välfärden för respektive fiskart samt att det inte finns djurskyddsmässigt acceptabla bedövningsmetoder för slakt av fisk. Det finns även stora välfärdsproblem för exempelvis uppfödd lax med angrepp av laxlus, något som ofta behandlas mekaniskt, vilket skadar fisken, eller med hjälp av putsarfiskar som i sin tur har mycket hög dödlighet.² På området fisk och skaldjur finns också behov av mycket mer forskning innan en ökad konsumtion och produktion kan ske utan stora djurvälståndsrisker.

---

¹ [Kyckling – Handla djurschysst](#)

² [Lax – Handla djurschysst](#)

Även gällande produktionsmetoder inom det röda köttet finns stora skillnader i djurvälstånd. Kommer köttet från svenska nötkreatur³ eller får som fått gå på bete eller är det kött från kalvar eller vinterlamm⁴ som hållits inomhus? Gris behandlas inte alls i rapporten, även här finns stora välfärdsproblem. En stor majoritet av svenska grisar hålls inomhus och det finns inte några väl fungerande bedövningsmetoder vid slakt av gris.⁵

Det är positivt att Livsmedelsverket tagit hjälp av forskare på SLU. Men det märks tydligt att det enbart är institutionen för ekonomi och institutionen för energi och teknik som tillfrågats. Vi menar att det är en stor miss att inte institutionen för tillämpad husdjursvetenskap och välfärd anlitas.

För att uppdraget om effekterna om djurvälstånd ska anses uppfyllt menar vi att denna del behöver både utredas och utvecklas i mycket större del än den enda mening som nämns i denna rapport.

För Djurskyddet Sverige

Åsa Hagelstedt
Generalsekreterare

Anna Lundvall
Sakkunnig

---

³ [Nötkött – Handla djurschysst](#)

⁴ [Lamm – Handla djurschysst](#)

⁵ [Gris – Handla djurschysst](#)